

The Gleaner

Vol 13 (1976)

Ιώσηπος Μοισιόδαξ, «Απολογία»

P. Α(ργυροπούλου)-Λ(ουγγή)

doi: [10.12681/er.10059](https://doi.org/10.12681/er.10059)

Copyright © 2016, P. Α(ργυροπούλου)-Λ(ουγγή)

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Α(ργυροπούλου)-Λ(ουγγή) P. (2016). Ιώσηπος Μοισιόδαξ, «Απολογία». *The Gleaner*, 13, 248.
<https://doi.org/10.12681/er.10059>

λήγοντας, τὸς κάπως παρακινδυνευμένους, ἀπ' τὴν ἀποψη τῆς ἐπιστημονικῆς ἱστορικῆς μελέτης, ὑψηλοῦς τόνους τῶν συμπερασμάτων ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ρόλου ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐπιπέδου τῶν δύο αὐτῶν ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων καὶ ποῦ ὀφείλονται, κατὰ τὴ γνώμη μας, στὴ μὴ παρακολούθησιν τῆς τόσο ἀπαραίτητης, ἰδιαίτερα σὲ τέτοιες περιπτώσεις, λειτουργικότητά τῆς σχέσης πομποῦ - δέκτη.

Γ.Κ.

Ἰώσηπος Μοισιόδαξ «Ἀπολογία»
(Ἐπιμέλεια Ἀλκῆ Ἀγγέλου,
Ν.Ε.Β., Ἐρμῆς 1976)

Ἡ Ἀπολογία τοῦ Ἰώσηπου Μοισιόδακα (Βιέννη 1780) ἀποτελεῖ τὸ πρῶτο νεοελληνικὸ δοκίμιο ἀλλὰ καὶ τὴν προσωπικὴ ἀπολογία ἐνὸς πνευματικοῦ ἀνθρώπου ἀναζητῶντας τὴν ἀναμόρφωσιν τῆς νεοελληνικῆς παιδείας. Ἡ ἰδιουτυπία αὐτῆ τοῦ κειμένου ὀδήγησε τὸν Καθηγητὴ Ἀλκῆ Ἀγγέλου

στὴν εἰσαγωγή του, πρῶτα στὴν διερεύνησιν τῶν ἱστορικῶν δεδομένων τῆς συγγραφῆς τοῦ κειμένου καὶ ὕστερα σὲ μίαν προσέγγισιν τῆς συγγραφικῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ Μοισιόδακα, τοῦ ὑποκειμενικοῦ δηλ. παράγοντα, μὲ βάση τις διαδικασίες ἀπὸ τις ὁποῖες πέρασε ἡ Ἀπολογία γιὰ νὰ λάβει τὴν ὀλοκληρωμένη μορφή της. Ὁ Μοισιόδακας στὴν Ἀπολογία του θέλει νὰ καταλύσει τὴν εἰκόνα τοῦ λόγιου - δασκάλου καὶ διαγράφει τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ συγγραφέα ποῦ δὲν ἔχει γιὰ στόχο του τὴν μετακένωσιν τῆς γνώσης ἀλλὰ τὴν μέθεξή της. Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς νεοελληνικῆς παιδείας, ὁ Μοισιόδακας εἶναι ἀπὸ τοὺς πρῶτους λόγιους τοῦ νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ ποῦ μὲ τὸ βιβλίον αὐτὸ ἀποτείνεται στὸν κόσμον τοῦ πνεύματος, συμπληρώνοντας τὸ κενὸ αὐτὸ πλάϊ στὴν ἐκκλησιαστικὴ, ἐκπαιδευτικὴ καὶ λαϊκὴ γραμματεία.

P. A. - A.